

S/P.0812.1.2025.JW/AK

Białystok, dn. 14 maja 2025r.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
Al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa
e-mail: biurorzecznika@brpo.gov.pl

Dotyczy: KMP.571.18.2024.JJ

Informuję, że raport z wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w Areszcie Śledczym w Białymstoku został szczegółowo omówiony na odprawie kierownictwa w dniu 31.03.2025r. Dyrektor Aresztu Śledczego w Białymstoku, omawiając zalecenia, wydała polecenia do realizacji w odniesieniu do obszarów, które KMPT wskazuje jako wymagające zmian oraz uwzględnienie zaleceń RPO. Kadra kierownicza otrzymała polecenie omówienia raportu z podległymi funkcjonariuszami i pracownikami, co zostało zrealizowane do dnia 07.04.2025r. Ponadto analiza i treść niniejszego raportu została omówiona na odprawie penitencjarno-ochronnej. Odnosząc się do zaleceń zawartych w pkt VI a raportu z dnia 21.03.2025r. o nr KMP.571.18.2024.JJ, uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Ad. 1:

W Areszcie Śledczym w Białymstoku funkcjonariusze i pracownicy w postępowaniu wobec osób pozbawionych wolności kierują się zasadami praworządności, bezstronności oraz humanitaryzmu, szanując ich prawa i godność oraz przestrzegając zasady równego traktowania. Funkcjonariusze używają wobec osób pozbawionych wolności środków przymusu bezpośredniego na podstawie art. 19 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej oraz ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Środków przymusu bezpośredniego używa się w sposób niezbędny do osiągnięcia celów tego użycia, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, wybierając środek o możliwie jak najmniejszej dolegliwości oraz wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę. Środków przymusu bezpośredniego używa się z zachowaniem szczególnej ostrożności, uwzględniając ich właściwości, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia. Od użycia środków przymusu bezpośredniego odstępuje się, gdy cel ich użycia został osiągnięty. Użycie środków przymusu bezpośredniego podlega dokumentowaniu zgodnie z zasadami określonymi w art. 54 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu

bezpośredniego i broni palnej. Użycie środków przymusu bezpośredniego przez funkcjonariuszy podlega bezpośredniemu nadzorowaniu przez dowódcę zmiany a przestrzeganie zasad praworządności i humanitaryzmu w trakcie ich użycia podlega ocenianiu. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub uchybień w postępowaniu funkcjonariuszy wprowadzane są działania mające na celu ich uniknięcie w przyszłości. Wybrane użycie środków przymusu bezpośredniego podlega również ocenie przeprowadzanej przez Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Olsztynie. Po przeprowadzonej ocenie użycia środków przymusu bezpośredniego w dniu 11 stycznia 2023r., m.in. kamerę zainstalowaną w przedsiönku celi zabezpieczającej, niezwłocznie wyposażono ją w funkcję maskowania strefy intymnej w trakcie wykonywanej czynności fizjologicznej. Natomiast po przeprowadzonej ocenie użycia środków przymusu bezpośredniego wobec osadzonej w dniach 27 – 28 października 2023r., gdzie stwierdzono m.in. użycie pasa obezwładniającego wieloczęściowego jednocześnie z kaskiem zabezpieczającym, wszczęto czynności wyjaśniające. W wyniku przeprowadzonych czynności wyjaśniających wobec funkcjonariuszy zostały wyciągnięte konsekwencje w postaci przeprowadzenia rozmów o charakterze instruktażowym oraz rozmowy dyscyplinującej.

Ad. 2:

Personel medyczny zawsze wykonuje swoje obowiązki z pełnym zaangażowaniem, przede wszystkim w zgodzie z zasadami wynikającymi z obowiązujących przepisów, a w szczególności art. 115 kkw oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.06.2012r. w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości i Ministra Zdrowia z dnia 09.05.2012r. w sprawie szczegółowych warunków, zakresu i trybu współdziałania podmiotów leczniczych z podmiotami leczniczymi dla osób pozbawionych wolności w zakładach karnych i aresztach śledczych w zapewnieniu świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności. Ponadto ambulatorium, zgodnie z ustawą o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, zawsze zapewnia świadczenia medyczne osobom, wobec których użyto w/w środków. Zaznaczyć przy tym trzeba, że w przypadku konieczności udzielenia świadczenia poza godzinami pracy ambulatorium niezwłocznie wzywany jest zespół ratownictwa medycznego. Areszt Śledczy w Białymstoku w pełni zabezpiecza oraz jest w stanie ocenić ewentualne negatywne skutki zastosowania w/w środka, zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym. Tym niemniej w czasie odpraw działowych zwracano uwagę na konieczność regularnej kontroli osób unieruchomionych pasem obezwładniającym. Dodatkowo należy wskazać, że Dyrektor Aresztu Śledczego w Białymstoku wydała polecenie i przypomniała, aby każdorazowo w przypadku stosowania pasa obecny był na terenie jednostki penitencjarnej funkcjonariusz ambulatorium. W przypadku realizacji wskazanego polecenia poza godzinami pracy/służby personelu medycznego, wyznacza się funkcjonariusza lub pracownika do obecności przy wykonywaniu tych czynności, bądź korzysta się z możliwości zapewnienia dyżuru telefonicznego w Ambulatorium z Izłą Chorych w dni poprzedzające dzień ustawowo wolny od pracy lub świąteczny.

Ad. 3:

Stwierdzone nieprawidłowości lub uchybienia w użyciu środków przymusu bezpośredniego stanowią także zagadnienia przeprowadzanych cyklicznych szkoleń w jednostce, zarówno w formie teoretycznej jak i praktycznej. Do organizacji szkolenia w

formie praktycznej wykorzystywani są funkcjonariusze Grupy Interwencyjnej Służby Więziennej. Podczas prowadzonych szkoleń funkcjonariuszom każdorazowo przypomina się, że użycie środków przymusu bezpośredniego powinno być proporcjonalne do stopnia zagrożenia i wyrządzające możliwie najmniejszą szkodę osobie wobec, której są stosowane. Podczas najbliższego szkolenia zostanie zwrócona uwaga w szczególności na właściwe użycie środków przymusu bezpośredniego w postaci pasa obezwładniającego wieloczęściowego.

Ad. 4:

W tutejszej jednostce penitencjarnej wprowadzono ścisłą kontrolę prawidłowości osadzania kobiet pozbawionych wolności pod kątem umieszczania w odpowiednich placówkach/oddziałach, z uwzględnieniem separacji osadzonych kobiet od mężczyzn. Kobiety umieszczane są w pawilonie B przeznaczonym dla kobiet. W szczególnie uzasadnionych przypadkach (brak wolnych miejsc w pawilonie przeznaczonym dla kobiet) dyrektor decyduje o osadzeniu kobiet w innym oddziale. Dokonując klasyfikacji osadzonych podejmuje się decyzję w kwestii kierowania do odpowiedniego systemu odbywania kary. Niejednokrotnie Dyrektor Aresztu Śledczego w Białymstoku sygnalizowała zbyt małą ilość miejsc przeznaczonych dla odsadzonych kobiet w tutejszej jednostce penitencjarnej.

Administracja podjęła również działania mające na celu zwiększenie ilości miejsc dla kobiet. Opracowane zostały koncepcje modernizacji jednostki w tym zakresie. Wdrożenie proponowanych rozwiązań na obecnym etapie wymaga uzyskania zgody Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Olsztynie, a następnie Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

Ad. 5:

Każdorazowo, przy umieszczaniu kobiet, dokonuje się ścisłej analizy w kwestii odpowiedniego rozmieszczenia w pawilonie B przeznaczonym dla tej kategorii osadzonych. W pawilonie D, przeznaczonym dla kategorii skazanych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa aresztu, przybywają tylko kobiety zakwalifikowane do tej kategorii skazanych.

Tak samo postąpiono w celu wyeliminowania ewentualnych przypadków umieszczania w celach dla niebezpiecznych kobiet nie zakwalifikowanych do tej kategorii osadzonych. Tym samym zaprzestano praktyki umieszczania w celach dla kategorii skazanych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa aresztu, innych osadzonych kobiet.

Ad. 6:

Stanowiska prysznicowe w Areszcie Śledczym w Białymstoku wyposażone są w oddzielone od siebie ścianki działowe uniemożliwiające kontakt pomiędzy osadzonymi. W celu jeszcze większego zapewnienia intymności, w roku bieżącym zastosowane zostaną dodatkowe zasłony. Podjęte zostały również działania dotyczące modernizacji łaźni w tym zakresie przez Dział Kwatermistrzowski. Otrzymano dodatkowe środki, które oprócz remontu posadzek w łaźniach pawilony A pozwolą na wykonanie przesłon poszczególnych stanowisk prysznicowych w roku bieżącym.

Ad. 7:

W odniesieniu do konieczności przeprowadzenia przeglądu i analizy usytuowania

kamer przekazujących obraz z toalet, łaźni i części cel mieszkalnych przeznaczonych do celów sanitarno-fizjologicznych, należy wyjaśnić, że w tutejszej jednostce intymne części ciał osadzonych nie są rejestrowane przez kamery ze względu na ich specjalne usytuowanie. Tym niemniej w dniu 2 kwietnia br. z-ca kierownika działu kwatermistrzowskiego wraz z funkcjonariuszami działu informatyki i łączności dokonał przeglądu sposobu maskowania, potwierdzając brak rejestracji intymnych części ciał osadzonych.

Ad. 8:

Areszt Śledczy w Białymstoku w planach remontowych każdorazowo uwzględniał wytyczne zawarte w Instrukcji nr 2/2018 DGSW z dnia 21.11.2018r., w sprawie postępowania z osadzonymi kobietami i dążył do utworzenia wymienionych w nim pomieszczeń w oddziałach przeznaczonych dla kobiet. W chwili obecnej w planach remontowych uwzględniane są aktualnie obowiązujące wytyczne zawarte Instrukcji nr 3/25 DGSW z dnia 17.03.2025r. w sprawie postępowania z osadzonymi kobietami. W jednostce, oprócz świetlicy, w której odbywa się realizacja programów resocjalizacyjnych i kaplicy, nie ma pomieszczeń, o których mowa w § 11 w/w instrukcji. Stworzenie sali do zajęć ruchowych, zaplecza socjalnego, czy pomieszczenia które może pełnić funkcję pralni, suszarni czy prasowni w obrębie pawilonu B – damskiego wiąże się z koniecznością zmiany przeznaczenia cel mieszkalnych na w/w pomieszczenia i zmniejszenia liczby miejsc dla osadzonych (np. cela mieszkalna nr 15 – 3 miejsca na kuchnię, cela mieszkalna nr 20 – 6 miejsc, sala do zajęć ruchowych, cela izolacyjna nr 9 z przeznaczeniem na pralnię i suszarnię). W tym roku zaplanowane jest utworzenie sali dydaktycznej w Areszcie Śledczym w Białymstoku w pomieszczeniu pawilonu C, z której będą korzystały osadzone kobiety. Na chwilę obecną stworzenie pomieszczenia kuchennego, pralni, prasowni, o których mowa w § 11 w/w instrukcji w pawilonie B wiązałoby się z kosztami finansowymi, ale także utratą cennych miejsc zakwaterowania kobiet w związku z wiążącym się z tym faktem pomniejszenia pojemności i tak niewielkiego pawilonu. Prace przystosowawcze prowadzone będą w trakcie dwóch kursów przyuczających osadzonych do wykonywania zawodu technologa robót wykończeniowych, które odbędą się w tym roku. Sala edukacyjna powstanie bez konieczności zmiany pojemności jednostki, tj. bez utraty miejsc dla osadzonych kobiet i mężczyzn.

Ad. 9:

W jednostce jest dziesięć cel mieszkalnych jednoosobowych: trzy w pawilonie A, w których kąpiki sanitarne są zabudowane oraz siedem cel w pawilonie D przeznaczonym dla osadzonych określonych w art. 88a kkw, tj. skazanych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu. Tutejsza jednostka przystąpi do sukcesywnej zabudowy kąpików sanitarnych 7 cel mieszkalnych pawilonu D po akceptacji formy zabudowy przez specjalistów Działu Ochrony. Roboty budowlane polegać będą na przebudowie instalacji kanalizacyjnej, wodociągowej, elektrycznej, monitoringu oraz wentylacji. Zabudowa wykonana zostanie z wodoodpornych płyt i stelażu metalowego z drzwiami przesuwными, co wiąże się z remontem całej celi mieszkalnej. Dodatkowym warunkiem wykonania pełnej zabudowy kąpików sanitarnych jest zachowanie normy powierzchni na osadzonego i względów bezpieczeństwa. Zakres prac wymaga wyludnienia poszczególnych cel mieszkalnych i znacznych nakładów finansowych.

transportowego w CBDOPW NOE Net. Realizacja świadczeń ambulatoryjnych odbywa się natomiast z zapewnieniem 24-godzinnego dostępu do świadczeń medycznych, z możliwością udzielenia świadczenia zdrowotnego w trybie pilnym. W przypadku nagłego zagrożenia zdrowotnego w rozumieniu ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, czyli stanu polegającego na nagłym lub przewidywalnym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogorszenia stanu zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenia ciała/utrata życia. Świadczeń medycznych udzielają wówczas zespoły ratownictwa medycznego, zgodnie z dyspozycją osoby obsługującej zgłoszenie alarmowe. W miarę możliwości kadrowych personel pielęgniarski, ratownicy realizują świadczenia zgodnie ze swoimi kompetencjami, według grafiku pełnienia dyżurów poza godzinami pracy administracyjnej aresztu śledczego.

Ad.13:

Kajdanki podczas wykonywania badań lekarskich stosowane są wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, w celu zapobieżenia ucieczce osoby pozbawionej wolności, a także w celu zapobieżenia objawom agresji osób pozbawionych wolności, w stosunku do personelu medycznego podczas konwojowania w poza więziennych podmiotach leczniczych. Podmioty te nie są wyposażone w odpowiednie zabezpieczenia techniczno – ochronne, co wiąże się ze zwiększonym ryzykiem dokonania ucieczki. W przypadku konieczności wykonania badania, w którym osoba pozbawiona wolności nie może mieć założonych metalowych kajdanek, zastępuje się je plastikowymi, jednorazowymi opaskami w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu badania.

Ad. 14:

Osadzonym kobietom zawsze udzielane jest wsparcie w odniesieniu do konieczności utrzymania przez nie higieny intymnej podczas menstruacji i menopauzy. Tym niemniej na aspekt ten zwrócono dodatkową uwagę podczas odpraw działowych oraz odprawy z kierownictwem w dniu 04.04.2025r. Podczas tej oprawy zalecono, by w oddziale mieszkalnym dla kobiet znajdowały się środki higieniczne, które są dostępne na bieżąco.

Ad. 15:

Odnosząc się do kwestii zapewnienia większego asortymentu więziennej kantyny należy wyjaśnić, że podjęto rozmowy z najemcą kantyny w celu zwiększenia przedmiotowego asortymentu oraz zapewnienia cen nie odbiegających od cen oferowanych w ogólnodostępnych sklepach. Dyrektor Aresztu Śledczego w Białymstoku wydała polecenie swemu zastępcy, by dokonał stosownej analizy i doprowadził do zwiększenia w/w asortymentu. W chwili obecnej oferta kantyny została rozszerzona o środki przeciwbólowe oraz różne rodzaje środków higienicznych dla kobiet. Jednocześnie informuję, że ceny w kantynie podlegają wnikliwej kontroli, która ostatnio odbyła się 28.03.2025r.

Ad. 16:

Pracownicy Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Białymstoku każdorazowo uwzględniają aspekt płci w zakresie badania stanu zdrowia, profilaktyki oraz edukacji zdrowotnej. Osadzone kobiety nie są w żaden sposób dyskryminowane. Mają zapewniony dostęp do diagnostyki oraz właściwego leczenia. Obecnie ambulatorium nie zatrudnia specjalisty ginekologa, ale zapewnia konsultacje w zewnętrznych placówkach medycznych. Każdy pacjent jest traktowany indywidualnie, przy uwzględnieniu jego

potrzeb oraz zastosowaniu najlepszej wiedzy i doświadczenia medycznego. Kadra medyczna tutejszej jednostki jest rozdysponowana w taki sposób, by każda osoba pozbawiona wolności miała zapewnioną możliwość kontaktu ze służbą zdrowia i uzyskanie potrzebnej pomocy. Ponadto prowadzone są działania edukacyjne ukierunkowane na informowanie o sposobach zapobiegania zachorowaniom, w tym na choroby zakaźne. Przykładem takich działań może być program: Leczenie DAA przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu C. Ambulatorium posiada kadrę medyczną znającą prawa pacjenta. Ambulatorium regularnie prowadzi szkolenia dotyczące zasad etyki zawodowej, zasad komunikacji z pacjentem. Kobiety w pierwszej kolejności są traktowane jak pacjentki, a nie jak osadzone. Kadra ambulatorium zawsze traktuje pacjentów w zgodzie z zasadami humanitaryzmu i poszanowania godności ludzkiej.

Ad. 17:

Funkcjonariusze Aresztu Śledczego w Białymstoku wykonują swoje obowiązki względem osadzonych z poszanowaniem zasad szacunku oraz humanitaryzmu. Tym niemniej funkcjonariuszom zwrócono szczególną uwagę na bezwzględny zakaz zwracania się w sposób niewłaściwy do osadzonych kobiet i osadzonych mężczyzn. Dział Kadry Aresztu Śledczego w Białymstoku prowadzi cykliczne szkolenia na temat etyki służby w Służbie Więziennej. W areszcie cyklicznie prowadzone są szkolenia na temat obowiązujących zasad etyki zawodowej funkcjonariuszy i pracowników. Najbliższe szkolenie zaplanowane jest na maj br.

Ad. 18:

Pomieszczenia przeznaczone do przeprowadzania kontroli osobistej wyposażone są zgodnie z § 10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania kontroli skazanych, tymczasowo aresztowanych, miejsc i przedmiotów oraz określenia wzorów protokołów tych kontroli, tj. w matę podłogową, prześcieradło jednorazowe, krzesło, stolik lub ławkę, wieszak, woreczki z zapięciem strunowym oraz w miarę możliwości w urządzenie do prześwietlania bagażu. Zgodnie z § 10 ust. 3 ww. rozporządzenia kontrola osobista może być również przeprowadzona w innym pomieszczeniu niż określone w ust. 1 w/w paragrafu lub w innym miejscu, które w trakcie przeprowadzania kontroli powinny być wyposażone w matę podłogową. Zgodnie z wydanymi zaleceniami pomieszczenia, w których przeprowadzana jest kontrola osobista kobiet, zostały wyposażone dodatkowo w dostępne w magazynie środki higieniczne dla kobiet.

Ad. 19:

Funkcjonariusze tutejszego aresztu znają podstawy prawne przeprowadzania kontroli oraz stosują je w praktyce. Potwierdzone jest to licznymi szkoleniami z tematyki kontroli osobistych osób pozbawionych wolności, czy też ubiegających się o wstęp na teren jednostki.

Ad. 20:

Kontrole osobiste w Areszcie Śledczym w Białymstoku zawsze odbywają się zgodnie z zasadami określonymi w przepisach art. 223f kkw i art. 223h kkw oraz rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 grudnia 2022r. w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania kontroli skazanych, tymczasowo aresztowanych, miejsc i przedmiotów oraz określenia wzorów protokołów tych kontroli. Opisane w powołanych przepisach

zasady są zawsze przestrzegane bezwarunkowo. Kontrola osobista zawsze przeprowadzana jest w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby kontrolowanej. W trakcie odpraw zmian, prowadzonych kontroli doraźnych oraz inspekcji kadra kierownicza przypomina funkcjonariuszom, że przeprowadzanie kontroli, o której mowa w art. 223 h § 1 pkt 2 – 4 kkw powinno być realizowane w warunkach zapewniających godność, w sposób zindywidualizowany, aby osoba kontrolowana była częściowo ubrana. Odnosząc się do kwestii uciążliwości kontroli osobistych z uwagi na konieczność rozebrania się do naga, należy też zauważyć, że możliwe jest zakupienie urządzeń do wykrywania, np. skanerów osób. Informuję, że Areszt Śledczy w Białymstoku nie dysponuje urządzeniem do skanowania osób i ciała, a koszt zakupu takiego urządzenia oscyluje w granicach około 1.000.000,- zł.

Ad. 21:

Informuję, iż kara dyscyplinarna każdorazowo ma charakter zindywidualizowany. Brany jest pod uwagę charakter popełnionego przekroczenia dyscyplinarnego oraz zachowanie osadzonych w czasie odbywania kary pozbawienia wolności. Kara dyscyplinarna zawsze jest wymierzana po zaopiniowaniu przez wychowawcę oraz wysłuchaniu osadzonych przez Dyrektora. W uzasadnionych przypadkach także sporządzana jest opinia przez psychologa i lekarza. Każdorazowo uwzględniany jest również stopień zawinienia i zasada indywidualizacji.

Zgodnie z art. 142 § 1 kkw skazany podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie nakazów lub zakazów wynikających z ustawy, regulaminu lub innych przepisów wydanych na jej podstawie albo ustalonego w zakładzie karnym lub miejscu pracy porządku, zwane dalej „przekroczeniem”.

Ad. 22:

W Areszcie Śledczym w Białymstoku realizowane są wytyczne zawarte w art. 87a kkw, m.in. poprzez programy readaptacyjne, takie jak: „Tata w więzieniu” , „Tata jak być dobrym ojcem dla swojego dziecka”. W przyszłości planowane jest wdrożenie również programu dla kobiet, ukierunkowanego na zacieśnianie więzi rodzinnych. Ponadto osadzeni w okresach świątecznych wykonują kartki świąteczne, które wysyłane są najbliższemu oraz do placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których przebywają dzieci osadzonych. Osadzone z okazji Dnia Dziecka własnoręcznie wykonały maskotki, które były przekazane dzieciom w trakcie widzeń. Prowadzono również przedsięwzięcie, polegające na nagrywaniu bajek o tematyce świątecznej i przekazywaniu ich pociechom. W dostępnych salach widzeń wygospodarowano kąciki dla dzieci, które są wyposażone w kolorowanki, kredki, książeczki. W tej wydzielonej przestrzeni dla dzieci osadzeni mają możliwość zabawy z dziećmi, które służą wzmocnieniu więzi uczuciowej. Przy zatrudnianiu odpłatnym skazanych, w szczególności uwzględnia się zasądzone obowiązki alimentacyjne celem spłaty zobowiązań. W powyższym aspekcie w jednostce uwzględnia się również dodatkowe formy kontaktu z dziećmi, m.in. za pośrednictwem komunikatora internetowego. Widzenia w opisanej formie realizowane są również z dziećmi przebywającymi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Nagrody w postaci dodatkowego widzenia udzielane są osadzonym kobietom zgodnie z obowiązującym w tym zakresie przepisami, z uwzględnieniem ich potrzeb i możliwości. Zgodnie z art. 137 kkw skazanemu wyróżniającemu się dobrym zachowaniem w czasie odbywania kary mogą być przyznawane nagrody. Do pełnej realizacji zadań wychowawczych konieczne jest przestrzeganie zasady stopniowania nagród i indywidualizacji przy ich udzielaniu oraz

uwzględnienie współmierności udzielnej nagrody do postaw prezentowanych osoby pozbawionej wolności .

Ad. 23:

Każdorazowo przed podjęciem decyzji w kwestii udzielania osadzonym nagród zwiększających możliwość kontaktów ze światem zewnętrznym (138 § 1 pkt 7 i 8 kkw) bierze się pod uwagę postawę, właściwości i warunki osobiste osadzonych, zachowanie w trakcie odbywania kary, a także okoliczności popełnionych przestępstw. Postawa w czasie wykonywania kary pozbawienia wolności musi uzasadniać przekonanie, że w czasie udzielenia w/w nagród osoba pozbawiona wolności będzie przestrzegać porządku prawnego i powróci do jednostki penitencjarnej.

Ad. 24:

Pomieszczenia, w których przebywają dzieci osób pozbawionych wolności zostały poddane kontroli. W miarę możliwości pomieszczenia, w których odbywają się widzenia, są dostosowywane do potrzeb zabawy i interakcji rodziców z dziećmi. W chwili obecnej trwają prace nad stworzeniem nowych kącików bajek.

Ad. 25:

W jednostce penitencjarnej baza programów readaptacyjnych skierowanych do przebywających tutaj kobiet jest stale aktualizowana. Kobiety biorą udział m.in. w programach: „Maszynowy zawrót głowy”, „ART.”, „Stop przemocy” , „Alternatywy”, „Tworzymy”, „Ogród Wolności” , „Korekta”, „Czas na zmiany”. „Zadbaj o swoje zasoby” – program skierowany dla kobiet, które w przeszłości były ofiarami przemocy. Ponadto tutejsza jednostka stale współpracuje z kuratorami Sądu Okręgowego w Białymstoku, psychologami z zewnętrznych instytucji, a także organizuje spotkania z kadrą wykładowczą Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku na temat praw człowieka. Po przeanalizowaniu możliwości oraz posiadanych środków finansowych zostaną poszerzone oferty oddziaływań dla kobiet, w tym programów resocjalizacyjnych i psychologicznych dla kobiet, które były ofiarami przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej.

Ad. 26:

Wszyscy skazani przebywający w Areszcie Śledczym w Białymstoku są informowani o możliwości skorzystania z Biuletynu Informacji Publicznej. Osadzone posiadają informacje w tym zakresie, m.in. od wychowawców, poprzez radiowęzeł, ogłoszenia umieszczane w gablotach oraz w porządku wewnętrznym. Ponadto podjęto działania zwiększające częstotliwość nadawania komunikatów poprzez radiowęzeł w przedmiotowym zakresie.

Ad. 27:

Informuję, że zagadnienia dotyczące wykonywania kary pozbawienia wolności wobec kobiet oraz przemocy seksualnej, z uwzględnieniem Reguł z Bangkoku, zostały włączone do cyklicznego procesu szkoleniowego skierowanego do funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Aresztu Śledczego w Białymstoku. W dniach 6 grudnia 2024r. oraz 24 stycznia 2025r. miało miejsce szkolenie z Reguł z Bangkoku skierowane do funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Aresztu Śledczego w Białymstoku. Szkolenie zostało przeprowadzone przez dr hab. Iwonę Wrońską - prof. Uniwersytetu w Białymstoku i zakończone wydaniem stosownych certyfikatów uczestnikom szkolenia. Aktualnie

planowane jest szkolenie z udziałem pracowników naukowych Uniwersytetu w Białymstoku dotyczące Protokołu Stambulskiego. Zgodnie z harmonogramem szkoleń ogólnozakładowych w bieżącym roku ponownie zaplanowano szkolenie kadry w powyższym zakresie.

W zakresie zapytań zawartych w pkt VII raportu z dnia 21.03.2025r. o nr KMP.571.18.2024.JW, uprzejmie informuję, co następuje:

Ad. 1

W Ambulatorium z Izbą Chorych istnieją 2 wakaty na stanowiskach pielęgniarka/-arki/ratownika medycznego, co stanowi wzrost o 1 wakat na ww. stanowiskach w porównaniu do stanu w trakcie trwania wizytacji. Jest to związane z przeniesieniem 1 funkcjonariusza, ratownika medycznego, do innej jednostki organizacyjnej, które nastąpiło z dniem 01.08.2024r. Aktualnie trwa postępowanie kwalifikacyjne mające na celu uzupełnienie istniejących braków kadrowych. Widoczne jest jednak niewielkie zainteresowanie ze strony potencjalnych kandydatów podjęciem służby w Areszcie Śledczym w Białymstoku. W chwili obecnej opieka lekarska w Areszcie Śledczym w Białymstoku realizowana jest w ramach podstawowej opieki zdrowotnej przez Ambulatorium z Izbą Chorych, które dysponuje dwoma lekarzami POZ zatrudnionymi odpowiednio na 1 etat oraz 0,6 etatu. Dodatkowo, od 12 maja 2025 roku, w zastępstwie za lekarza chirurga, zatrudniony został lekarz POZ w wymiarze 0,35 etatu. Zauważyć przy tym należy, że nie ma zainteresowania lekarzy-specjalistów podjęciem zatrudnienia w Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Białymstoku. Nadmienić też trzeba, że na chwilę obecną w Ambulatorium z Izbą Chorych nie ma już 0,7 wakat, który istniał w trakcie wizytacji z uwagi na zmniejszenie stanu etatowego w powyższym zakresie z dniem 01.05.2025r. przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Olsztynie. Aktualnie trwają działania mające na celu pozyskanie wystarczających środków finansowych na zatrudnienie lekarza POZ na 0,9 etatu. W wyniku przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego wytypowano bowiem kandydatkę do zatrudnienia na stanowisku młodszego asystenta Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Białymstoku. W tym celu w dniu 17.04.2025r. wystosowano wniosek do Biura Kadr i Szkolenia Centralnego Zarządu Służby Więziennej za pośrednictwem Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Olsztynie z prośbą o przyznanie środków finansowych na zatrudnienie pracownika we wskazanym powyżej wymiarze czasu pracy i stanowisku.

Ad. 2

Zasady stosowania kajdanek podczas rozmów z psychologiem reguluje zarządzenie NR 33/2024 Dyrektora Aresztu Śledczego w Białymstoku z dnia 23 września 2024r. w sprawie zasad stosowania kajdanek stosunku do osób osadzonych w Areszcie Śledczym w Białymstoku oraz Oddziale Zewnętrznym Aresztu Śledczego w Białymstoku. Na wniosek osoby pozostającej w bezpośrednim kontakcie z osobami pozbawionymi wolności lub z własnej inicjatywy, w każdym czasie funkcjonariusz może zrezygnować z zastosowania środków przymusu bezpośredniego, jeśli ocena bezpieczeństwa oraz okoliczności uzasadniają podjęcie takiej decyzji. Zgodnie z ustawą z dnia 24 maja 2013r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej nie prowadzi się ewidencji prewencyjnego użycia środków przymusu bezpośredniego.

Na podstawie poleceń zawartych w piśmie BDG.070.40.2022.KS z dnia 26 kwietnia 2022 r. Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w zakładach karnych typu zamkniętego

OI/KI.071.4.2025.PB
PW-17110

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPK.	2025 -04- 28
ZAL.	NR .....

Olsztyn, dnia 22.04.2025 r.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W nawiązaniu do Państwa raportu z wizytacji Aresztu Śledczego w Białymstoku informuję, że Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Olsztynie udzieli w miarę posiadanych środków finansowych wsparcia niezbędnego do realizacji zaleceń, o których mowa w pkt. VI b) raportu, o sygnaturze KMP.571.18.2024.JJ.

DYREKTOR OKRĘGOWY
Służby Więziennej w Olsztynie

ppłk Piotr Rutkiewicz

Otrzymują:

1. Adresat+ZPO.
2. Areszt Śledczy w Białymstoku
3. a/a